

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 76/04-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. apríla 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. D. Š., bytom B., zastúpenej advokátkou Mgr. M. K., B., ktorou namietala porušenie čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 30 ods. 4 a čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 3164/2004-41 z 23. februára 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. D. Š. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Podaním zo 16. marca 2004 doručeným Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 18. marca 2004, označeným ako „*Ústavná sťažnosť v zmysle čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky...*“ sa JUDr. D. Š., bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpená advokátkou Mgr. M. K., B., namieta porušenie čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 30 ods. 4 a čl.

35 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) č. 3164/2004-41 z 23. februára 2004.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 30 ods. 4 a čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 14 dohovoru rozhodnutím ministerstva spravodlivosti č. 3164/2004-41 z 23. februára 2004, zrušil rozhodnutie, zakázal ministerstvu spravodlivosti pokračovať v porušovaní uvedených práv sťažovateľky, prikázal ministerstvu spravodlivosti obnoviť stav pred porušením práv sťažovateľky a priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie vo výške 30 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Ďalej sťažovateľka požaduje vydať dočasné opatrenie, ktorým by ústavný súd odložil vykonateľnosť rozhodnutia č. 3164/2004-41 z 23. februára 2004.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola od 6. januára 1993 notárkou. Podľa § 100b ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení zákona č. 357/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, bola sťažovateľka povinná do 1. decembra 2003 predložiť Notárskej komore Slovenskej republiky (ďalej len „notárska komora“) odpis registra trestov nie starší ako tri mesiace. V prípade nedodržania tejto lehoty mohol minister spravodlivosti notárku odvolať, a to aj bez návrhu notárskej komory. Sťažovateľka, ktorá sa narodila v Českej republike, dostala 20. októbra 2003 takú telefonickú informáciu, podľa ktorej odpis z registra trestov môže dostať na počkanie, hoci sa nenarodila v Slovenskej republike. Napriek tomu však, 27. novembra 2003 nebol jej odpis vydaný s tým, že jej bude vydaný až o 14 dní, keďže sa narodila v Českej republike. Iní notári žiadajúci o odpis tiež v ten deň ho dostali na počkanie. Uvedenú skutočnosť sťažovateľka oznámila notárskej komore. Odpis jej bol vydaný 11. decembra 2003 a vyplývalo z neho, že nemá záznam v registri trestov. Toho istého dňa odpis predložila notárskej komore. Napriek uvedeným

skutočnostiam rozhodnutím č. 3164/2004-41 z 23. februára 2004 bola z funkcie notárky odvolaná. V čase doručovania rozhodnutia 12. marca 2004 nebola zastihnutá poštovým doručovateľom a bolo jej oznámené, že nové doručenie sa vykoná 15. marca 2004, avšak vzhľadom na dlhodobu naplánovanú pracovnú povinnosť ani uvedeného dňa nebola v kancelárii. Preto je toho názoru, že 18. marec 2004 treba považovať za deň doručenia a právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa názoru sťažovateľky rozhodnutím došlo k porušeniu označených základných práv.

S poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd neodmietol prijatie jej sťažnosti z dôvodu, že nevyčerpala opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky na ochranu svojich základných práv, ako to inak vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pokiaľ dospeje k záveru, že proti rozhodnutiu je možné podať opravný prostriedok. Sťažovateľka v tejto súvislosti polemizuje s poučením uvedeným v rozhodnutí, podľa ktorého proti rozhodnutiu rozklad nie je prípustný. Rovnako sťažovateľka nevyklučuje možnosť žalobou sa domáhať preskúmania rozhodnutia.

Na požiadanie ústavného súdu predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) listom č. KP 8/04-10 z 29. marca 2004 oznámil, že sťažovateľka podala 22. marca 2004 žalobu najvyššiemu súdu proti ministerstvu spravodlivosti a vec je na najvyššom súde vedená pod sp. zn. 1 SŽ 30/04.

Z kópie žaloby z 18. marca 2004, ktorá bola najvyššiemu súdu doručená 22. marca 2004, vyplýva, že sťažovateľka požaduje zrušenie rozhodnutia ministra spravodlivosti č. 3164/2004-41 z 23. februára 2004, ako aj aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť tohto rozhodnutia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu nie je v právomoci ústavného súdu o podanej sťažnosti meritórne rozhodnúť.

Treba konštatovať, že právomoc ústavného súdu v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy je iba subsidiárna, lebo je daná iba vtedy, ak o ochrane označených základných práv nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde však sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa ods. 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v znení účinnom od 1. septembra 2003 v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Napokon podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Z citovaných právnych noriem, najmä z čl. 46 ods. 2 ústavy vyplýva, že vo veci sťažovateľky je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o napadnutom rozhodnutí, najmä so zreteľom na to, že podľa tvrdení sťažovateľky toto rozhodnutie porušuje jej základné práva. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Ako ústavný súd zistil, v danom prípade sťažovateľka 22. marca 2004 podala žalobu najvyššiemu súdu, ktorou sa domáha voči ministerstvu spravodlivosti zrušenia toho istého rozhodnutia, ktoré napáda aj v konaní pred ústavným súdom.

Nad rámec dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že aplikácia ustanovenia § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako o to sťažovateľka žiada, neprichádza do úvahy v prípade, ak v čase podania sťažnosti ústavnému súdu jej ešte plynie lehota na podanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv alebo slobôd poskytuje v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Napokon treba uviesť, že ak nie je v právomoci ústavného súdu rozhodnúť o merite veci, nie je ani v jeho právomoci vydať dočasné opatrenie.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. apríla 2004